

POSTANOWIENIE

27 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Marta Romańska

SSN Roman Trzaskowski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 27 kwietnia 2023 r. w Warszawie,
zażalenia P. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 19 maja 2022 r., II Ca 847/19 (WSC 18/21),

w sprawie z wniosku T. spółki akcyjnej w K.

z udziałem M.B., A. B. i P. S.

o zasiedzenie,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego do
orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 19 maja 2022 r. na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy we Wrocławiu odrzucił skargę kasacyjną uczestnika postępowania P. S. od postanowienia tego Sądu z 7 grudnia 2020 r. z powodu nieuzupełnienia jej braków formalnych w wyznaczonym terminie.

W zażaleniu uczestnik zarzucił naruszenie art. 15 zzs⁹ ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020, poz. 374 ze zm.; dalej „ustawa o COVID-19”), art. 126 w związku z art. 398⁴ k.p.c. oraz art. 298⁶ § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 15zsz⁹ ust. 2 ustawy o COVID-19 w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich w braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, sąd doręcza adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej pisma sądowe poprzez umieszczenie ich treści w systemie teleinformatycznym służącym udostępnianiu tych pism (portal informacyjny). Stosownie zaś do ust. 3 tego artykułu datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w portalu informacyjnym. W przypadku braku zapoznania się, pismo uznaje się za doręczone po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego wywołuje skutki procesowe określone w Kodeksie postępowania cywilnego właściwe dla doręczenia pisma sądowego (ust. 4).

Z unormowania tego wynika, że ustawodawca we wskazanym w nim okresie i w braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe nałożył na sądy obowiązek dokonywania doręczeń pism sądowych adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej przez portal informacyjny. Jednakże w żadnym z przepisów nie wprowadził jednocześnie *expressis verbis* obowiązku posiadania przez profesjonalnych pełnomocników konta w portalu informacyjnym, w związku z czym obowiązek ten bywa wywodzony pośrednio właśnie z art. 15 zsz⁹ ustawy o COVID-19. Wskazuje się bowiem, że e-doręczenie za pośrednictwem portalu informacyjnego jest obligatoryjne, a jego skuteczność nie jest uzależniona od posiadania przez pełnomocnika konta ani dostępu do danej sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2022 r., III CZ 58/22, OSNC 2022, nr 9, poz. 91). Z drugiej strony wyrażono stanowisko, że doręczenie przez portal informacyjny jest skuteczne tylko wtedy, gdy pełnomocnik procesowy uzyskał dostęp do sprawy na tym portalu, oraz podkreślono, iż z art. 15zsz⁹ ustawy o COVID-19 można jedynie pośrednio wywieść obowiązek posiadania przez

pełnomocnika procesowego konta w tym portalu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lutego 2022 r., III CZ 77/22, niepubl.).

Niewątpliwie przepis art. 15zzs⁹ ustawy o COVID-19 obciąża sąd obowiązkiem dokonywania doręczeń przez portal informacyjny, nie zawiera on natomiast treści, z której wyprowadzić można nakaz określonego zachowania przez pełnomocnika, czyli nakaz utworzenia konta w portalu informacyjnym, choćby w taki sposób, jak czyni to ustawodawca w art. 9 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (tekst jedna. Dz. U. z 2023 r., poz. 285).

Z akt sprawy wynika, że wezwanie do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej zostało umieszczone w portalu informacyjnym w sprawie II WSC 18/21 w dniu 14 kwietnia 2022 r. Nie zostało odebrane, z adnotacji zaś wynika, że adresat nie miał konta w portalu informacyjnym (k. 612). Postanowienie z 19 maja 2022 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej pełnomocnik odebrał przez portal informacyjny 25 maja 2022 r. (k. 619). W dniu 20 maja 2022 r. nadał pismo uzupełniające braki, do których uzupełnienia został wezwany (k. 617-618). W treści tego pisma wskazał, że wezwanie odebrał 19 maja 2022 r. (k. 617). Z załączonego do akt wydruku z portalu informacyjnego wynika, że pełnomocnik miał uzyskać dostęp do akt sprawy o sygn. II Ca 847/19 w dniu 29 kwietnia 2022 r. (k. 629). Doręczenia dokonywane były jednak w portalu pod sygn. II WSC 18/21 (k. 612, k. 619), zaś z przedłożonego przez pełnomocnika przy zażaleniu wydruku z portalu wynika, że dostęp do sprawy pod tą sygnaturą uzyskać miał 21 maja 2022 r. (k. 640).

Sąd Najwyższy podziela stanowisko, że skuteczne doręczenie w portalu informacyjnym może mieć miejsce, jeżeli pełnomocnik uzyskał dostęp do sprawy na tym portalu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lutego 2022 r., III CZ 77/22, niepubl.), a ponadto posiada w tym portalu konto.

Z tych względów konieczne jest ustalenie, w jakiej dacie pełnomocnik skarżący uzyskał dostęp do sprawy II WSC 18/21. Z treści jego pisma z 20 maja 2022 r. wynika, że wezwanie do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej odebrał 19 maja, natomiast przedłożony przez niego przy zażaleniu wydruk mógłby wskazywać, że dostęp do tej sprawy uzyskał dopiero 21 maja 2022 r. (datę tę poprzedza jednak data nadania przez pełnomocnika pisma w dniu 20 maja 2022 r.).

Ponadto, jeżeli dostęp do sprawy II Ca 847/19 pełnomocnik uzyskać miał już 29 kwietnia 2022 r., konieczne jest wyjaśnienie i przedłożenie do akt odpowiednich wydruków wskazujących, że również pod tą sygnaturą sprawy zamieszczone zostało wezwanie pełnomocnika do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej.

Należy też wspomnieć, że charakter braków skargi kasacyjnej, do których uzupełnienia skarżący został wezwany, jest przedmiotem rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. postanowienie z 17 marca 2023 r., III CZ 488/22, niepubl.), co może przemawiać za zasadnością pozostawienia oceny skutków nieuzupełnienia tego rodzaju braków w niniejszej sprawie Sądowi Najwyższemu.

[SOP]

[ł.n]